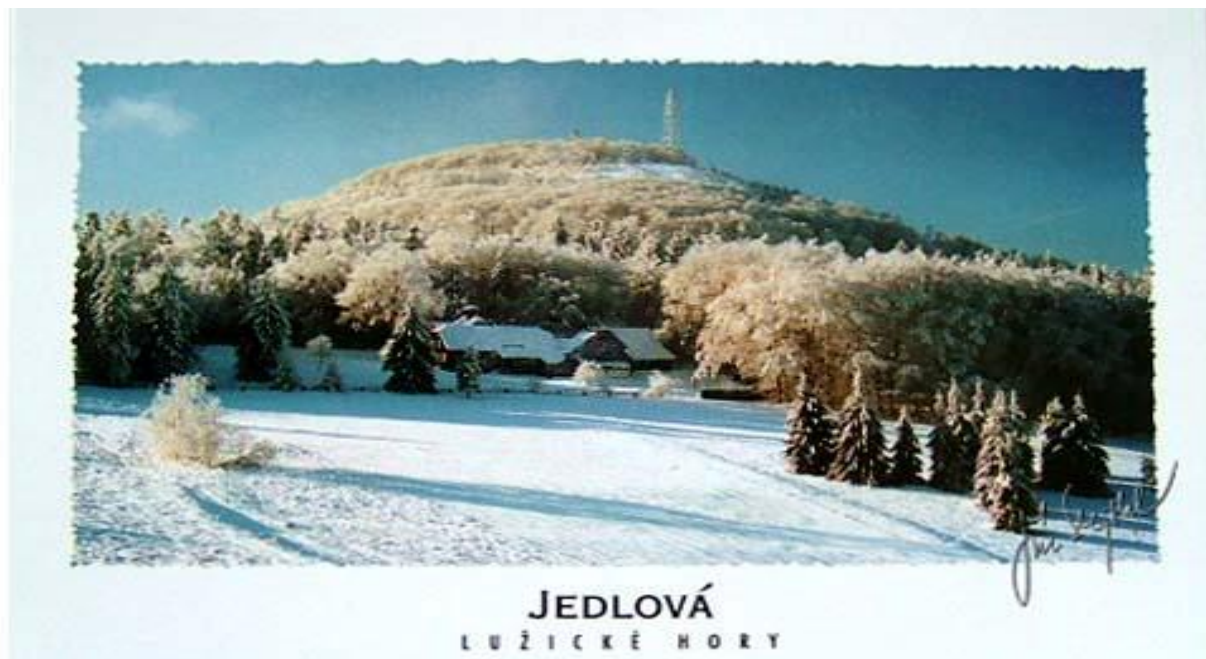

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
HLEDÁME CESTU
„ Společně ji najdeme „**

Obsah

1. Identifikace	3
2. Charakteristika školy	4 - 5
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	5 - 10
4. Učební plán	11 – 14
5. Učební osnovy	15
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	16 - 20

1. Identifikace

Školní vzdělávací program je zpracovaný podle RVP ZV. Je určen především pro realizaci všeobecného základního vzdělávání co nejširšího okruhu žáků.

Motivační název: **HLEDÁME CESTU „Společně ji najdeme“**

Údaje o škole:

Základní škola Dolní Podluží, okres Děčín, příspěvková organizace

Dolní Podluží 364, 407 55

ředitel - Mgr. Markéta Hobzová

koordinátor ŠVP – **Mgr. Markéta Šmidílková, DiS.**

telefon: ředitelství 412 379 163
I. st. 412 384 806
II. st. 412 384 804

e-mail : **reditelka@zsdp.cz**

IČO: 70695288

IZO řed. 600076521

DIČO : 102065217

Zřizovatel :

název – Obec Dolní Podluží

adresa – Dolní Podluží 6, PSČ 40755

kontakty - telefon: 412 379 264

e-mail: **reditelka@zsdp.cz**

platnost dokumentu: od 1. 9. 2007, úpravy s platností od 1. 9. 2019, **od 1. 9. 2020**

ŠVP ZV Vyrůstáme pod Jedlovou byl projednán na pedagogické radě 21. 6. 2007, **po změnách 30. 8. 2019, 31. 8. 2020, po změnách 31.8.2022**

Školská rada s ním byla seznámena: 17. 9. 2007, **po změnách: 11. 9. 2019, 22. 12. 2020, po změnách 31.8.2022**

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola Dolní Podluží je plně organizovaná základní škola s devíti ročníky a **přípravnou třídou** s kapacitou 300 žáků s vymezenou spádovou oblastí pro obce Dolní Podluží, Horní Podluží a Jiřetín pod Jedlovou. Je dopravně dostupná autobusem.

Součástí školy jsou školní družina (kapacita **60 žáků**) a školní jídelna s vlastní kuchyní (kapacita 300 strážníků).

Pedagogický sbor

Pedagogický sbor má **20 pedagogů, 3 vychovatelky ŠD, 8 asistentek pedagoga.**

Průměrný věk pedagogického sboru je **40 let**, v pedagogickém sboru jsou **čtyři** muži.

90 % učitelů je plně kvalifikovaných, ostatní si podle možností postupně doplňují vzdělání.

Na škole pracuje kvalifikovaný výchovný poradce (s aprobací speciální pedagog), kvalifikovaný metodik prevence sociálně patologických jevů a kvalifikovaný koordinátor a správce ICT technologií na škole a kvalifikovaný koordinátor ŠVP. Všichni učitelé jsou proškolení v problematice ochrany při mimořádných událostech.

Charakteristika žáků

Škola poskytuje možnost základního vzdělání žákům ze tří obcí: Dolní Podluží, Horní Podluží a Jiřetín pod Jedlovou. V průměru přes 80% žáků do školy dojíždí – převážně autobusovou dopravou. Kromě žáků s běžnými vzdělávacími potřebami se postupně ve škole zvyšuje počet žáků s podpůrnými opatřeními. Základní vzdělání žáků s PO je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Výuka je přizpůsobena individuálním potřebám každého žáka, případně s využitím podpůrných opatření.

Dlouhodobé projekty

Škola se v období 2010 – 2013 úspěšně zúčastnila projektu EU OPVK, díky kterému se výrazně zlepšila materiální vybavenost ZŠ.

V roce 2015 se škola zapojila do OPVK Výzva č. 56.

Pravidelně probíhají tyto projekty: Domov, obec, škola, Evropa, EKO den, Člověk a zdraví, Přibližujeme tradice a zvyky našich předků dnešním dětem, Den bez úrazu, Branný den, Důležité instituce, Zeměpis světadílů a oceánů, Historie je učitelkou života. V projektech jsou realizována průřezová témata.

Součástí vzdělávacího programu naší školy se staly divadelní představení, návštěvy muzeí, divadel, vlastivědné vycházky, návštěvy kina, besedy, návštěvy dopravního hřiště, sportovní dny, školní výlety, dny otevřených dveří, exkurze, vánoční besídky, koncerty, výtvarné soutěže, **adaptační kurzy, lyžařský kurz, zahraniční poznávací zájezd s výukou cizího jazyka.**

Na naší škole jsme před několika roky zavedli ekologickou výchovu v praxi. Ve škole třídíme papír, plasty, PET lahve, baterie, elektroodpad, tetrapak. Do tohoto projektu zapojujeme i rodičovskou veřejnost. Ze zisku kupujeme knihy pro nejlepší žáky a pro vycházející žáky. Spolupracujeme s firmou Severočeské sběrné suroviny a.s., pobočka Varnsdorf a s firmou Pro EKO – Varnsdorf s.r.o.

V období leden – srpen 2016 se škola zapojila do rozvojového programu MŠMT „Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním“

V roce 2017 se škola zapojila do projektu OP VVV, Zvýšení kvality vzdělávání v ZŠ Dolní Podluží. Projekt probíhal ve třech šablonách: 1. školní asistent 2. doučování žáků ohrožených školním neúspěchem 3. DVPP. Formativní hodnocení je projekt, do kterého se naši pedagogové zapojili poprvé v roce 2018.

Od 1. 9. 2019 je škola pokračuje v tomto projektu s názvem Šablony II. Jedná se o projekt pro základní školu – projektový den ve škole, projektový den mimo školu, doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, klub pro žáky, vzájemná spolupráce pedagogů, DVPP, školní asistent. Součástí jsou i projektové dny pro školní družinu.

Od 1.9.2021 pokračujeme s názvem Šablony III, opět se jedná o projekt školní asistent, doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, projektové dny ve výuce a nově o aktivity rozvíjející ICT v ZŠ, čtenářský klub a klub zábavné logiky. Tento projekt končí v červnu 2023.

Naše škola získala učebnu cizích jazyků a vyřešila bezbariérovost díky projektu IROP 2020/2021, kde získala příspěvek 2 847 333,39 Kč (90 % vlastní financování 149.859,66 Kč). Jednalo se o řešení bezbariérovosti budovy II. stupně, modernizaci jazykové učebny a učebny ICT, pořízení schodolezu a vysazení drobné zeleně v okolí školy.

V tomtéž školním roce se podařilo vybavit učebnu fyziky a chemie s příspěvkem 1 480 714,63 Kč (95 %, vlastní financování 74.035,74 Kč). Byly pořízeny žákovské tablety, pomůcky pro fyziku, chemii a informatiku. Opět vysazena i drobná zeleně.

V roce 2022 byla vybavena učebny technických a řemeslných oborů, díky projektu Vybavení učebny technických a řemeslných oborů ZŠ Dolní Podluží 2022.

Využíváme podporu několika organizací. Obědy pro děti (podpora školního stravování žáků základních škol se záštitou MŠMT- obědy zdarma pro vybrané děti ze sociálně znevýhodněného prostředí). Díky obecně prospěšné společnosti Women-for-Women se podařilo pořídit notebooky pro vybrané konkrétní žáky na pomoc s online výukou v období karantén a distanční výuky.

Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce s rodiči má dlouhodobě standardní úroveň. Čtyřikrát do roka škola pořádá třídní schůzky s rodiči, v případě potřeby jsou svolávány i mimořádné schůzky. Schůzky mají průměrnou účast okolo 80 %. Každý pedagog má stanovenou jednou týdně konzultační hodinu, kterou mohou využít rodiče či žáci k individuální konzultaci. Každoročně škola pořádá „Den otevřených dveří“, při kterém má široká veřejnost možnost seznámit se blíže s provozem školy. Při škole pracuje Sdružení rodičů při Základní škole Dolní Podluží, zapsaný spolek (SR ZŠDP z. s.), do kterého jsou voleni zástupci z řad rodičů vždy na začátku nového školního roku. Od rodičů je vybírán členský příspěvek, z něhož je přispíváno na zájmovou, projektovou a mimoškolní činnost dětí.

Při škole byla zřízena školská rada, která pravidelně zasedá a spolupracuje se školou na jejím rozvoji.

Rodiče se mohou kdykoli obracet na vedení školy a na výchovného poradce. O činnosti školy jsou informováni prostřednictvím webových stránek školy. Široká veřejnost je o dění ve škole informována i prostřednictvím místního měsíčníku Permoník, kam přispívají mnozí učitelé, kteří organizují různé mimoškolní akce a účast na soutěžích.

Škola úzce spolupracuje s mateřskými školami ve spádových obcích. Je vypracován Plán spolupráce ZŠ a MŠ, který se každým školním rokem obnovuje. Nejenže se učitelky MŠ podílejí na přípravě dětí do 1. třídy, ale účastní se se svými žáky společných sportovních a kulturních akcí, budoucí školáci před zápisem do 1. třídy a před nástupem do školy absolvují návštěvu ve výuce.

Spolupráce s obecními úřady všech tří spádových obcí je na dobré úrovni. Zastupitelstvo zřizující obce se snaží podporovat školu nejen finančně, ale také organizačně. To platí i o dalších zastupitelích zbývajících obcí.

Škola spolupracuje i s ostatními organizacemi a spolky v obcích, zejména s hasiči, ČČK, Policíí ČR, Schrödingerův institut, v rámci prevence se osvědčuje spolupráce s OSPOD ve Varnsdorfu.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Zaměření školy

Školní vzdělávací program Vyrůstáme pod Jedlovou naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Vychází z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím

obsahem a uplatnění získaných dovedností v praktickém životě. Vychází z koncepce celoživotního učení. Podporuje profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání.

- v základním vzdělávání jde o to, aby si žáci osvojili základní poznatky o životě kolem sebe (nelze naučit vše, k čemu lidstvo v poznání došlo)
- k učení lze žáky motivovat a učinit jej zajímavým a přiměřeným jejich věku
- nejlepších a trvalých výsledků lze dosáhnout na základě porozumění určitému jevu, toho lze dosáhnout tehdy, když žák zapojí do učení co nejvíc smyslů, když bude provádět činnosti, pozorovat, hovořit o nich, vyslovovat závěry – objevovat
- chceme-li dosáhnout dobrých výsledků u všech žáků, musíme jim dát prostor pro učení
- efektivitu vzdělávání nelze založit jen na posuzování chyb žáků a na přípravě (připravenosti) pro přijímací zkoušky, ale je nutné využít nové mechanismy k hodnocení výsledků vzdělávání postavené na průběžném hodnocení činností žáků, na ověřování schopnosti řešit problémy komplexně a na celkovém posunu žáka nejen v kvalitě vědomostí a rozvoji dovedností, ale zejména v komplexním rozvoji osobnosti žáka
- * kvalitu vzdělávání neurčuje množství poznatků, ale jejich propojenost, smysluplnost a použitelnost pro život
- pozitivně laděné hodnotící soudy, užívané průběžně, mají vyšší motivační hodnotu a vedou k celkově dobrému zvládnutí učiva.

Vedeme žáky k tomu, aby vše nové, pokud to lze, získávali na základě činností, pozorování, pokusů – na základě objevování. Nezaměstnáváme jednostranně rozum a paměť žáků, ale působíme také na jejich city a vůli. Nehromadíme jen množství vědomostí na úkor kvality, ale snažíme se rozvíjet schopnosti žáků a seznamovat je s pracovními metodami a postupy. Tyto metody a postupy si žáci osvojují tak, aby je uměli uplatnit v životě a mohli se sami dále vzdělávat.

Učivo procvičujeme na konkrétních příkladech a situacích, které přináší každodenní život kolem nás. Činnosti s konkrétními věcmi a pokusy učí žáky vnímat učení jako činnost důležitou pro vlastní život i existenci okolního světa.

V průběhu vzdělávacího procesu je žák veden k sebekontrolě, sebehodnocení a samostatnému rozhodování. Učí se pracovat sám i spolupracovat v týmu.

Základní metoda učení – *metoda objevování* – staví do popředí význam otázek žáků ve vyučování. Je-li dítě schopno k určitému jevu položit otázku, je to znamením, že o pozorovaném jevu přemýšlí, hledá vysvětlení, je schopno mu porozumět a na otázku najít správnou odpověď. V pokládání otázek pomáhá žákům hlavně pozorování určité prováděné činnosti.

Úloha učitele spočívá v tom, aby žákům několik „žákovských otázek“ formuloval sám, aby je povzbuzoval, aby jim dával dostatek příležitostí k vzájemnému kladení otázek, aby pozitivně podpořil i otázky neobratně formulované. Učitel brzy pozná, že se žáci ve formulaci otázek lepší, že jsou stále obratnější a pohotovější. Schopnost ptát se je jedním z klíčů k úspěšnému učení a získává se hlavně cvikem. Otázky kladené žáky ke kterýmkoli partiím učiva provokují myšlení žáků, vedou je k hledání vysvětlení, výrazně napomáhají k učení.

Menší nadání nebo částečná neznalost v některé oblasti by neměly být překážkou rozvoje žáka v jiných oblastech. Aby toho mohlo být dosaženo, zaměřujeme se na využívání *mezipředmětových vztahů*. To znamená, že učíme žáky užívat všech vědomostí a dovedností, kterým se naučili při každé vhodné příležitosti, ve všech učebních předmětech i v praktickém životě, neboť nejpevnější spoje se vytvářejí životními situacemi. Psychologové poznali, že v paměti vydrží dlouho, často i trvale to, co žák sám pozoroval, promyslel či vykonal. Je nutné vědět a dodržovat, že žákova paměť nemá být přetěžována zbytečnými podrobnostmi.

Při osvojování nového učiva dbáme na to, aby nové učivo vycházelo z učiva předešlého, aby byly nové představy zařazovány do okruhu představ starších.

Rozvoj inteligence žáka je podporován tím, že je žákovi umožněno samostatně se rozhodovat, uvažovat, provádět svoje činnosti, učit se řešit problémy. Žák své činnosti provádí samostatně. Vedeme ho přitom k samostatnému pozorování, srovnávání, rozboru pozorovaného jevu, k vlastnímu uvažování, kladení otázek, ke komunikaci. Činnosti organizujeme tak, aby žáci byli často v situacích, které vyžadují, aby o práci přemýšleli.

Učitel je organizátorem a usměřovatelem práce žáků.

Při realizaci našeho ŠVP je třeba co nejvíce dbát na zachování přirozené skladby žakovských kolektivů. Nejlépe v počtu kolem 25 žáků.

Pracovní postup k dosažení určitého učebního cíle se řídí nejen povahou probíraného učiva, ale též charakterem vývojového období žáků.

Každý žák má mít nárok na individuální tempo, možnost chybování a znovuobjevování, hodnocení podle individuálního pokroku v učení. Každý má mít prostor na individuální projev a názor, prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci.

Je třeba připravit pro žáky podmínky, ve kterých by cítili jistotu, bezpečí, sebedůvěru, sounáležitost, ve kterých by se mohli seberealizovat. V průběhu vyučování dbát na pozitivní ladění hodnotících soudů. Uvědomit si, že všechny neúspěchy žáků, obzvláště počáteční, nepříznivě dopadají na vztah žáků ke škole i k dalšímu učení.

Výchovné a vzdělávací strategie

přípravná třída – RVP PV

Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v RVP PV.

Školní vzdělávací program „Vyrůstáme pod Jedlovou“ se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v RVP ZV:

- vychází z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě;
- vychází z koncepce společného vzdělávání a celoživotního učení;
- formuluje očekávanou úroveň vzdělání stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání;
- podporuje pedagogickou autonomii škol a profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání.

RVP ZV:

- navazuje svým pojetím a obsahem na RVP PV a je východiskem pro koncepci rámcových vzdělávacích programů pro střední vzdělávání;
- vymezuje vše, co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků, včetně vzdělávání v odpovídajících ročnících víceletých středních škol;
- specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by měli žáci dosáhnout na konci základního vzdělávání;
- vymezuje vzdělávací obsah – očekávané výstupy a učivo;
- zařazuje jako závaznou součást základního vzdělávání průřezová témata s výrazně formativními funkcemi;

- stanovuje standardy pro základní vzdělávání (Příloha 1), jejichž smyslem je účinně napomáhat při dosahování cílů stanovených v RVP ZV;
- podporuje komplexní přístup k realizaci vzdělávacího obsahu, včetně možnosti jeho vhodného propojování, a předpokládá volbu různých vzdělávacích postupů, odlišných metod, forem výuky a využití všech podpůrných opatření ve shodě s individuálními potřebami žáků;
- umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných;
- je podkladem pro všechny střední školy při stanovování požadavků přijímacího řízení pro vstup do středního vzdělávání.

Tendence ve vzdělávání, které navozuje a podporuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání:

- zohledňovat při dosahování cílů základního vzdělávání potřeby a možnosti žáků každého žáka;
- uplatňovat variabilnější organizaci a individualizaci výuky podle potřeb a možností žáků a využívat vnitřní diferenciaci výuky;
- vytvářet širší nabídku povinně volitelných předmětů pro rozvoj zájmů a individuálních předpokladů žáků;
- vytvářet příznivé sociální, emocionální i pracovní klima založené na účinné motivaci, spolupráci a aktivizujících metodách výuky;
- prosadit změny v hodnocení žáků směrem k průběžné diagnostice, individuálnímu hodnocení jejich výkonů a širšímu využívání slovního hodnocení;
- zachovávat co nejdéle ve vzdělávání přirozené heterogenní skupiny žáků a s využitím podpůrných opatření oslabit důvody k vyčleňování žáků do specializovaných tříd a škol; potřebu účinné spolupráce školy, školského poradenského zařízení (ŠPZ), zákonných zástupců žáků, příp. dalších osob, které se podílejí na vzdělávání žáka.

Cíle našeho ŠVP

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

1. Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
5. Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědní.
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány:

- **kompetence k učení**
- **kompetence k řešení problémů**
- **kompetence komunikativní**
- **kompetence sociální a personální**
- **kompetence občanské**
- **kompetence pracovní**
- **kompetence digitální**

Klíčové kompetence představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v různých učebních i praktických činnostech a situacích. Jsou klíčem k úspěšnosti člověka v celoživotním učení, v práci, zájmové činnosti i osobním životě. Na utváření klíčových kompetencí se podílejí všechny vzdělávací oblasti, které poskytují svým obsahem dostatek příležitostí k jejich naplňování. Konkrétní podoba vzdělávacích cílů a kompetencí je vyjádřena ve výchovně vzdělávacích cílech jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či

- zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi,
- kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpurná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ (Pedagogicko psychologická poradna, Speciálně pedagogické centrum, Středisko výchovné péče). Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. PLPP bude vyhodnocen maximálně do 3 měsíců a budou zváženy a rozhodnuty další kroky - zákonný zástupce bude seznámen s výsledky plnění PLPP - bude se pracovat podle nastaveného schématu (v případě, že opatření budou účinná) nebo dalším krokem bude šetření v ŠPZ.

V naší škole poskytujeme jako podpurná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče:

- podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory poskytujeme předměty speciálně pedagogické péče: logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči, řečová výchova, rozvoj grafomotorických dovedností.

Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpurnými opatřeními v rámci IVP.

Na základě Doporučení školského poradenského zařízení bude zpracován IVP pro konkrétního žáka s přiznaným podpurným opatřením. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. IVP má písemnou podobu, může být během roku

upravován podle potřeb žáka. Součástí IVP je informovaný souhlas zákonného zástupce. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným

Podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

V 1. a 2. třídě dochází k úpravě učebního plánu, jedna hodina cizího jazyka je nahrazena jednou hodinou českého jazyka (v rámci disponibilních hodin).

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Naše škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Využíváme podpůrná opatření a úpravy vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků například: předčasný nástup dítěte ke školní docházce; obohacování vzdělávacího obsahu; zadávání specifických úkolů, projektů; příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována v pravidelně probíhajících projektech. Seznam projektů a začlenění průřezových témat – viz. příloha č. 4 Projekty, průřezová témata.

4. Učební plán

Vzdělávací obsah základního vzdělání je rozdělen do devíti **vzdělávacích oblastí**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Další cizí jazyk

Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace
Informatika	Informatika
Člověk a jeho svět	Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda
Člověk a společnost	Dějepis, Výchova k občanství
Člověk a příroda	Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis
Umění a kultura	Hudební výchova, Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova, Výchova ke zdraví
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce

Poznámky k učebnímu plánu

I. stupeň

Celková týdenní hodinová dotace je ve ŠVP ZV stanovena:

- pro 1. - 2. ročník maximálně 22 hodin
- pro 3. – 5. ročník maximálně 26 hodin

1. Závazná minimální časová dotace je uváděna u jednotlivých vyučovacích předmětů. Lze ji navýšit podle záměrů školy prostřednictvím disponibilních hodin – pro 1. - 5. ročník celkem o 16 vyučovacích hodin, z toho o 10 hodin navyšujeme vzdělávací obor Český jazyk, o 2 hodiny vzdělávací obor Cizí jazyk (Anglický jazyk) a o 4 hodiny vzdělávací obor Matematika.

2. Celková časová dotace 118 hodin týdně včetně disponibilních hodin je pro 1. – 5. ročník závazná.

II. stupeň

Celková týdenní hodinová dotace je ve ŠVP ZV stanovena:

- pro 6. – 7. ročník maximálně 30 hodin
- pro 8. – 9. ročník maximálně 32 hodin

1. Závazná minimální časová dotace je uváděna u jednotlivých vyučovacích předmětů. Lze ji navýšit podle záměrů školy prostřednictvím disponibilních hodin – pro 6. – 9. ročník celkem o 18 vyučovacích hodin, z toho o 5 hod navyšujeme vzdělávací obor Český jazyk a o 6 hodin vzdělávací obor Matematika, o 3 hodiny Informační a komunikační technologie a o 4 hodiny vzdělávací oblast Člověk a příroda.

2. Celková časová dotace 122 hodin týdně včetně disponibilních hodin je pro 6. – 9. ročník závazná.

3. Další cizí jazyk (německý jazyk) bude realizován takto:

- v 7., 8. a 9. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny

– žáci se speciálně vzdělávacími potřebami (konverze A_j) – skupiny žáků 7. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny

4. Výuka dalšího cizího jazyka je pro všechny žáky II. st. povinná s výjimkou odůvodněných případů.

Další témata zařazená od 1. 9. 2013

1. Tematický okruh Finanční gramotnost je na I. st. zařazen do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět, na II. st. do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, Matematika a její aplikace a Informační a komunikační technologie.

2. Tematický okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí je na I. st. zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a do projektu P3, na II. st. do vzdělávací oblasti Člověk a příroda, Člověk a zdraví a do projektu P3.

3. Tematický okruh Zdraví je zařazen na I. st. do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a do projektu P3 Člověk a zdraví. Na II. st. do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, Člověk a příroda a do projektu P3 Člověk a zdraví.

4. Tematický okruh Dopravní výchova je zařazen na I. st. do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a do projektu P10 Den bez úrazu a Branný den. Na II. st. do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, Člověk a svět práce a do projektu P10 Den bez úrazu a Branný den.

5. Tematický okruh Obrana vlasti je zařazen na II. st. do vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

6. Tematický okruh Korupce je zařazen na II. st. do vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

7. Tematický okruh Branná výchova

Poznámky k zařazení vzdělávacích oblastí do učebního plánu (určuje RVP ZV)

Český jazyk a literatura

- vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků. S ohledem na získání klíčových kompetencí (k učení, k řešení problémů) je předmět výrazně preferován volnou disponibilní dotací (15 hodin), neboť čtení s porozuměním považujeme za největší problém vzdělávání vůbec.

Cizí jazyk

- předmět s časovou dotací 1 hodina týdně je zařazen povinně od 1. do 2. ročníku, 3 hodiny týdně je zařazen povinně od 3. do 9. ročníku.

Přednostně musí být žákům nabídnuta výuka anglického jazyka; pokud žák (jeho zákonný zástupce) zvolí jiný cizí jazyk než anglický, musí škola prokazatelně upozornit zákonné zástupce žáka na skutečnost, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěna návaznost ve vzdělávání zvoleného cizího jazyka při přechodu žáka na jinou základní nebo střední školu.

Matematika

- předmět je povinně zařazen do všech ročníků. Předmět je dotován celkem 10 hodinami volné disponibilní časové dotace. Původně na II. stupni zařazený volitelný předmět Cvičení z matematiky se po zabudování Dalšího cizího jazyka do učebního plánu stává od šk. roku 2014/2015 součástí předmětu Matematika.

Informatika

- učivo v 1. – 3. ročníku je realizováno jako součást jiných vyučovacích předmětů;
- ~~v 5. ročníku je zařazován jako samostatný vyučovací předmět, je též spojován s obsahem jiných vyučovacích předmětů. Na II. stupni je zařazen čtyřmi hodinami dotace jako povinný předmět s disponibilní časovou dotací 4 hodiny.~~
- ve 4. a 5. ročníku je zařazován jako samostatný vyučovací předmět, je též spojován s obsahem jiných vyučovacích předmětů. Na II. stupni je zařazen čtyřmi hodinami dotace jako povinný předmět.

Člověk a příroda

- V 9. ročníku v předmětu Zeměpis zařazujeme doplňující tematický okruh s výrazným zaměřením na regionální zeměpis (mikroregion Tolštejn, Lužické hory) s důrazem na regionální patriotismus.

Člověk a jeho svět

- realizuje se v 1. – 3. ročníku ve vyučovacím předmětu prvouka a ve 4. – 5. ročníku v předmětech Přírodověda a Vlastivěda, tedy ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání.

Umění a kultura

- realizuje se v samostatných vyučovacích předmětech Hudební výchova a Výtvarná výchova, které jsou zařazeny ve všech ročnících.

Člověk a zdraví

- tělesná výchova je zařazena do všech ročníků, její týdenní časová dotace nesmí klesnout pod 2 vyučovací hodiny;
- výchova ke zdraví je realizována zejména v předmětu Výchova ke zdraví, v Tělesné výchově, Prvouce a v Přírodovědě.

Člověk a svět práce

- učivo vzdělávací oblasti se realizuje v 6., 8., a 9. ročníku jako předmět Pracovní činnosti.
- Jako paralelu, která není zachycena v učebním plánu, realizujeme každoročně projektové dny (viz Projekty) obsahující průřezová témata.

Vzdělávací období základního vzdělávání

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.

Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na období:

1. období – 1. - 3. ročník

2. období – 4. - 5. ročník

3. období - 6. - 9. ročník

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou na konci 5. ročníku a na konci 9. ročníku závazné. Na konci 3. ročníku je očekávaný výstup pouze orientační.

Učivo je v pojetí ŠVP Vyrůstáme pod Jedlovou chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů a představuje závazný výčet témat, námětů a činností, které škola nabídne všem žákům k osvojení.

Obsah učiva je rozpracovaný do jednotlivých ročníků. Podkladem pro rozpracování obsahu učiva bylo zhodnocení dosavadních zkušeností z programu Základní škola a pedagogické zkušenosti učitelů školy.

Školní vzdělávací program byl zpracován na základě týmové práce autorského kolektivu pedagogů školy a pedagogů působících jako lektori v Národním institutu pro další vzdělávání v projektu Koordinátor tvorby školního vzdělávacího programu. Inspirací byly pro náš kolektiv i práce pilotních škol.

Základní filozofie programu

Školní vzdělávací program naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV.

Školní vzdělávací program vychází v souladu s RVP ZV z poznatků, že:

- v základním vzdělávání jde o to, aby si žáci osvojili základní poznatky o životě kolem sebe, (nelze naučit vše, k čemu lidstvo v poznání došlo)
- k učení lze žáky motivovat a učinit je zajímavým a přiměřeným jejich věku
- nejlepších a trvalých výsledků lze dosáhnout na základě porozumění určitému jevu, toho lze dosáhnout tehdy, když žák zapojí do učení co nejvíc smyslů, když bude provádět činnosti, pozorovat, hovořit o nich, vyslovovat závěry – objevovat

- chceme-li dosáhnout dobrých výsledků u všech žáků, musíme jim dát prostor pro učení, protože stejných výsledků nelze dosáhnout u všech žáků za stejnou dobu
- kvalitu vzdělávání neurčuje množství poznatků, ale jejich propojenost, smysluplnost a použitelnost pro život
- efektivitu vzdělávání nelze založit jen na posuzování chyb žáků a na přípravě (přípravenosti) pro přijímací zkoušky, ale je nutné využít nové mechanismy k hodnocení výsledků vzdělávání postavené na průběžném hodnocení činností žáků, na ověřování schopnosti řešit problémy komplexně a na celkovém posunu žáka nejen v kvalitě vědomostí a rozvoji dovedností, ale zejména v komplexním rozvoji osobnosti žáka
- pozitivně laděné hodnotící soudy, užívané průběžně, mají vyšší motivační hodnotu a vedou k celkově dobrému zvládnutí učiva

ŠVP nepředkládá žákům zpravidla hotové výsledky a poznatky k osvojení, ale vede je k tomu, aby vše nové, pokud to lze, získávali na základě činností, pozorování, pokusů – na základě objevování. Nezaměstnává jednostranně rozum a paměť žáků, ale působí také na jejich city a vůli. Nehromadí jen množství vědomostí místo jejich kvality, ale snaží se rozvíjet schopnosti žáků a seznamovat je s pracovními metodami a postupy. Tyto metody a postupy si žáci osvojují tak, aby je uměli uplatnit v životě a mohli se sami dál vzdělávat.

5. Učební osnovy – přílohy 1,2

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků a autoevaluace školy

a) Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v 1. období

Předpokladem úspěšného plnění vytyčených cílů školy v oblasti hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je, aby každý žák dostával dostatečný prostor ke **zvládnutí a osvojení učiva**. Aby učivo mohlo v následujících obdobích vzdělávání plnit svoji funkci prostředníka k dosažení očekávaných výstupů RVP ZV, nestačí je s žáky pouze probrat, ale je třeba, aby si žáci základní učivo skutečně dobře osvojili. Dobrému zvládnutí učiva napomáháme v první řadě činnostními způsoby učení, spojenými s hovorem žáků a komunikací mezi žáky s učitelem i žáky mezi sebou. Při probírání nového učiva dbáme na to, abychom ho dobře propojili s učivem předcházejícím, na které nové učivo navazuje. Takové myšlenkové operace (propojení předcházejícího a navazujícího) není většina žáků schopna, zvláště ne v mladším školním věku. Provázanost učiva žákům velmi pomáhá při osvojování nového učiva a dosahování očekávaných výstupů. Žáky průběžně informujeme, proč se určité látce učí. Neočekáváme, že žáci sami pochopí, proč se čemu učí. Neznalost cíle, smyslu a tápání žáků nepovažujeme za pozitivní motivační faktory. Usilujeme o to, aby vazba mezi předcházejícím a navazujícím učivem byla analogická. Po upozornění na analogii (obdobnost) přijímají žáci novou látku snadněji a důkladněji. Žáky směřujeme ke „znovuobjevování“ poznatků, k úvahám nad činnostmi obdobnými s těmi, které jim byly předloženy u látky předešlé.

Upřednostňujeme **pozitivní hodnocení** žáků, a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení. Při výuce žáky co nejvíce chválíme, dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Pomáháme žákům předcházet chybám, dodáváme jim důvěru v jejich schopnost předkládané učivo dobře zvládnout a povzbuzujeme je. S žáky jednáme tak, aby neměli strach vyjádřit svůj názor. Pozitivně přijímáme i nesprávné závěry žáků, dáváme jim prostor pro otázky, trpělivě žákům odpovídáme a věnujeme jim individuální pozornost. Pomocí často zařazované činnostní **zpětné vazby** zjišťujeme případné nedostatky žáků hned v zárodku a průběžně je odstraňujeme. Na chyby upozorňujeme žáky včasné, bezprostředně, vstřícně, přátelsky a důsledně. Vyhýbáme se zaujatosti, nahodilosti či opožděnému hodnocení. Dbáme, abychom v žácích nevytvářeli pocit, že si nemohou ve svých úsudcích věřit nebo že jsou horší než jejich spolužáci. Umožňujeme průběžně žákům poznání, že chyba se může vyskytovat v každé lidské činnosti,

může mít však pro člověka různé následky podle jejich závažnosti. Žáky vedeme přes **sebehodnocení a samokontrolu** k dovednosti něco provést dokonale, bez chyby a v přiměřeném čase. S chybou pracujeme tak, aby vyzývala žáky k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole své práce, k sebezpoznání svých schopností.

Žáky hodnotíme nejprve při činnostech, při kterých máme možnost sledovat, jak pracují. Oceňujeme jejich snahu, pozornost, hodnotíme vyjadřování závěrů, oceňujeme jejich nápady. Každé upozornění na klady určitých žáků pomáhá odstraňovat drobné nedostatky druhých žáků. Pozitivně laděná **průběžná hodnocení** a prožité pocity úspěchu při činnostech motivují žáky k učení, posilují jejich sebedůvěru a vedou k vnitřnímu uspokojení. Tyto faktory mají pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí a na dobré osvojení učiva žáky.

Směřujeme k tomu, aby v době písemných nebo ústních hodnocení žáků zvládalo co nejvíce žáků učivo zcela bezpečně. Ústní hodnocení, klasifikace i písemná hodnocení mají v 1. období základního vzdělávání funkci především **výchovnou a motivační**.

Úkolem učitele v 1. období vzdělávání je udržet, popřípadě vzbudit zájem žáků o učení, umožnit všem žákům osvojit si základní učivo potřebné pro další vzdělávání a pomoci všem žákům zformovat základy pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí. Z hlediska dalšího zdravého vývoje žáků je důležité umět je dovést k takovému zvládnutí učiva, aby co nejvíce z nich mohlo být v těchto ročnících hodnoceno známkou výborně nebo chvalitebně. Hodnocení **známkou** můžeme v tomto období doplňovat povzbuzujícím pozitivním **písemným hodnocením**. Zkušenost učitelů nám ukázala, že samotné písemné hodnocení v 1. období je pro žáky často málo podnětné. To, co je pro ně povzbudivé a motivující, je jasně vyjádřená pochvala k určité činnosti nebo odpovědi, hvězdička, razítko, obrázek a jednička. Pozitivní efekt hodnocení známkou „1“ zvyšujeme tak, že ji doplníme krátkou, třeba i jednoslovně vyjádřenou pochvalou.

Žáci jsou o způsobech a kritériích hodnocení informováni a uvědomují si, čemu se učí a proč, vědí přitom, jaké činnosti zvládli, vědí, co umí, co se po nich vyžaduje, z čeho mohou být zkoušeni. Prověřování vědomostí by nemělo být pro ně stresovou situací nebo dokonce trestem, ale možností ukázat, co se naučili, možností využít svých poznatků při řešení předložených úloh, otázek a úkolů, možností jak získat dobré hodnocení, pěknou známku. Dobrý výsledek posiluje jejich sebedůvěru a motivuje je pro další činnosti a poznávání. Pozitivní výsledky třídy při prověřování učiva posilují i sebevědomí učitele, vedou k zamyšlení nad způsoby práce, kterými byly dobré výsledky dosaženy. Hodnocením práce svých žáků hodnotíme i svojí schopnost něčemu dobře naučit a výchovně na žáky působit.

b) Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků v 1. období

- V jednotlivých učebních oblastech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky. Jasně formulujeme, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit. Žáky upozorňujeme jaké činnosti nebo pokusy budou provádět, o čem budeme hovořit.
- Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tak vedeme žáky k bezchybnosti a poctivosti.
- Žákům **důvěřujeme** a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již zvládli. Takto vedení žáci nemají potřebu podvádět - podvádění pro ně ztrácí smysl, jelikož nevede ani k prožití pocitu úspěchu ani k cíli, kterým je dosahování co nejlepších výsledků.
- Žáky vedeme k tomu, aby si do svých učebních materiálů zaznamenávali to, co už dobře ovládají (například „hvězdičkou“). Na základě takto provedeného sebehodnocení žáků mohou učitelé následně přistupovat k individuálnímu řešení jejich problémů a nejasností.
- Používáme činnostní přístupy a metody učení, které umožňují žákům odhalovat chyby, hned je opravovat a brát si z nich poučení. Žákům tak průběžně umožňujeme uvědomění, co z probíraného učiva již ovládají.
- Žákům umožňujeme vyjadřovat jejich myšlenky a prezentovat jejich vědomosti. Nejdříve dáváme příležitost projevit se žákům, kteří se v daném učivu orientují jako první. Na jejich příkladě si ostatní žáci nejlépe uvědomí vlastní stupeň poznání.
- Používáme učební materiály, ve kterých je sebehodnocení žáků zapracované.

- K sebehodnocení písemných cvičení přistupujeme teprve tehdy, když je žák schopen uvědomit si, že probírané učivo ovládá.
- Předkládáme žákům ukázky správně vypracovaných úkolů různé obtížnosti a upřesňujeme, co považujeme za výborné hodnocení a co je hodnoceno již jako chvalitebně. Žáci potřebují vědět, jakou náročnost úkolů mají k určitým ohodnocením zvládat. Stejně stanovíme ukazatele při hodnocení písemném bez klasifikačních stupňů. Žák potom ví, k čemu ve svém snažení směřuje, a je mu tak dána možnost sebehodnocení.
- Dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení.

c) Pravidla prověřování vědomostí formou prověrek a zkoušení

Při prověřování vědomostí

- prověřujeme a hodnotíme to, o čem víme, že jsme žáky učili a naučili;
- dbáme, aby příklady, diktované věty nebo testy určené k hodnocení žáků obsahovaly jen to, co bylo s žáky dostatečně procvičeno;
- dbáme, aby zadání úloh bylo věku žáků přiměřené, tj. formulované tak, aby mu žáci určitého věku dobře porozuměli, aby o úkolu měli již nějaké povědomí, aby se už s podobným úkolem někdy setkali;
- ústní zkoušení vedeme tak, abychom při něm zjišťovali, co žák umí, ne to, co ještě neumí;
- písemnou práci na závěr určitého celku nezadáme předčasně, ale až když žáci svými projevy prokazují, že jsou na písemnou práci vybaveni vědomostmi;
- při prověřování učiva probíraného před delší dobou ho s žáky nejprve nějakou formou zopakujeme, a to alespoň krátce a v několika po sobě jdoucích hodinách;
- při celkovém hodnocení žáka bereme v úvahu a hodnotíme i pokrok, jaký žák za určité období udělal a jaká byla jeho snaha k odstranění nedostatků;
- všechna hodnocení vyjadřujeme jako objektivní informaci povzbudivého charakteru.

Každý žák je vybaven více či méně odlišnými individuálními předpoklady pro učení, jako jsou nadání, úsudek a píle. Za pomoci činnostních přístupů, diferenciací a v neposlední řadě pozitivního hodnocení se snažíme v 1. období vzdělávání dosáhnout toho, aby všichni žáci zvládali základní učivo výborně. Při klasifikačním způsobu hodnocení je pak mezi žáky určitý rozdíl hlavně ve známce výborně. Někteří žáci při činnostech a samostatném plnění úkolů prokazují schopnost např. aplikovat, objevovat, provádět analýzu aj., jiným naopak trvá déle, než dojdou k zvládnutí učiva na výbornou a nemají zatím možnost se příliš v dalších schopnostech projevit.

d) Závěr

Cílem školy v 1. období základního vzdělávání je podněcovat žáky k výše uvedeným dovednostem. Usilujeme o to, aby pokud možno všichni žáci pochopili a osvojili si učivo určené pro toto období výborně nebo jen s malými nedostatky, tedy chvalitebně. Je to významný předpoklad pro úspěšné vytváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků v dalších obdobích základního vzdělávání.

e) Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků ve 2. a 3. období

Řídíme se obdobnými pravidly, jako v bodech a) až d).

Ve 2. a 3. období používáme hodnocení pomocí klasifikace. Vedle tohoto hodnocení využíváme i hodnocení slovní (zejména u žáků s podpůrným opatřením), bodové, procentuální. Hodnocení je prováděno systematicky celý školní rok.

f) Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, zdůvodňuje ji a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi své hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek obdrží žák do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat 45 minut, informuje vyučující žáky včas. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem.

Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské a léčebné pobyty, dočasné umístění ve speciálních zařízeních apod.) vyučující přihlíží k hodnocení, které je zasláno školou při dané instituci.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující daného předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Důležité klasifikované písemné a grafické práce jsou uchovávány ve škole během celého školního roku, aby rodiče měli možnost do nich nahlédnout. Práce žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami se uchovávají do 30.10. dalšího školního roku.

Při klasifikaci posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nepodléhá subjektivním ani vnějším vlivům.

Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a získávání způsobu podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

g) Sebehodnocení ve 2. a 3. období

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, oblasti jeho úspěchů a možnosti uplatnění. Vyučující vytváří vhodné podmínky, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Učitel a žák v průběhu klasifikačního období společně hodnotí výkony žáka tak, aby se shodli na výsledné klasifikaci. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je shoda obou hodnocení, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

h) Klasifikace a hodnocení žáků s poruchami učení a chování

Je-li u žáka podezření na specifickou poruchu učení nebo chování, je se souhlasem rodičů odeslán na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Pokud je u žáka diagnostikována porucha, řídí se učitel při hodnocení a klasifikaci vyhláškami a metodickými pokyny MŠMT.

Při výuce používá učitel reedukační metody podle typu poruchy. Velký význam při její nápravě má spolupráce s rodiči a jejich pravidelná domácí práce s dítětem. Pokud je diagnostikována porucha učení, mohou být žáci na žádost rodičů hodnoceni slovně v těch předmětech, do nichž se porucha promítá. Klasifikovat lze známkou s tím, že se specifická porucha vezme v úvahu.

Jakmile žák překoná nejvýraznější potíže, je vhodné přecházet k běžné klasifikaci.

Ředitel školy může povolit, aby pro dítě se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální vzdělávací plán.

Všechna závažná pedagogická opatření se projednávají s rodiči.

Autoevaluace školy:

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Cíle	udržení stávajících podmínek ke vzdělávání na škole	zvýšení spolupráce s rodiči spokojenost rodičů se školou	dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků	odborný růst pedagogických pracovníků spokojenost všech zaměstnanců školy	spokojenost žáků ve škole
Kritéria	dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy	naplněnost školy v rámci demografie obce a individuálních možností rodičů	postupné zlepšování jednotlivých žáků	vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce	spokojený žák
Nástroje	pozorování rozhovor	rozhovor zápis do 1. ročníku	analýza žakovských prací	pozorování rozhovor	pozorování rozhovor
Časový harmonogram	průběžně	3 x ročně rozhovor v rámci schůzek rodičů 1 x ročně zápis 1 x za dva roky dotazník	průběžně	průběžně	průběžně pozorování a rozhovor

ŠVP byl přepracován a doplněn dle doporučení ČŠI ke dni 4. 12. 2009 a upraven na základě změn v RVP platných od 1. 9. 2013, 1. 9. 2016, 1. 9. 2017, 1.9.2021.

Přílohy ŠVP:

Příloha č. 1: Charakteristika předmětů

Příloha č. 2: ŠVP-výstupy

Příloha č. 3: Učební plán

Příloha č. 4: Projektové dny, průřezová témata

Příloha č. 5: ŠVP ŠD

Příloha č. 6: ŠVP přípravná třída

Příloha č. 7: ŠVP výstupy minimální doporučené úrovně

Mgr. Markéta Hobzová

ředitel školy

Mgr. Markéta Šmidílková, DiS.

koordinátorka ŠVP

Náběh změn ve vzdělávací oblasti INFORMATIKA:

Postupné zahájení vzdělávání se ŠVP upraveným podle RVP ZV s novou vzdělávací oblastí Informatika s účinností od 1. září 2021

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydalo s účinností od 1. 9. 2021 Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy¹, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále RVP ZV). V RVP ZV je tak vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie nahrazena vzdělávací oblastí Informatika s novým obsahem. Zároveň je mezi klíčové kompetence doplněna kompetence digitální. V některých vzdělávacích oblastech jsou pak provedeny návrhy redukcí vzdělávacího obsahu.

Termíny pro zahájení vzdělávání podle revidovaného RVP ZV: Školy mohou zahájit vzdělávání podle školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) vytvořeného podle revidovaného RVP ZV nejdříve od 1. 9. 2021. Nejpozději pak od 1. září 2023 ve všech ročnících prvního stupně a od 1. září 2024 ve všech ročnících druhého stupně.

Zavádění změn může být postupné. Někteří žáci projdou po zavedení změn jen částí nového obsahu. Zavedení změn například neznamená, že žáci musí mít v 9. ročníku 4 hodiny informatiky, aby prošli celým novým obsahem pro druhý stupeň. Postupné zavádění změn upravuje nově kapitola 11 RVP ZV Zásady pro zpracování, vyhodnocování a úpravy ŠVP. Úpravy a změny ŠVP mohou být změnami, které uvedou do souladu ŠVP s RVP ZV a s právními předpisy. Způsob zpracování změn do ŠVP a náběh vzdělávání v jednotlivých ročnících podle upraveného ŠVP stanoví MŠMT opatřením ministra.

	2022/2023	2023/2024	2024/2025
4. ročník	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně
5. ročník	zahájení bez návaznosti TP 4+5	návaznost na 4 TP 5	návaznost na 4 TP 5
6. ročník	zahájení bez návaznosti TP 4+5+6	návaznost na 4+5 TP 6	návaznost na 4,5 TP 6
7. ročník	zahájení bez návaznosti TP 6+7	návaznost na 4+5+6 TP 7	návaznost na 4,5,6 TP 7
8. ročník	beze změny	návaznost na 6+7 TP 8	návaznost na 6+7 TP 8
9. ročník	beze změny	beze změny	návaznost na 6,7, 8 TP 9

Pozn.

TP = tematický plán